

Xarxa Catalana
per a una Transició
Energètica Justa

MANIFEST PER A UN MODEL ENERGÈTIC JUST, DEMOCRÀTIC I SOSTENIBLE A CATALUNYA

Adhesió al manifest per a entitats

Adhesió al manifest per a particulars

Nosaltres, persones i col·lectius compromesos amb la defensa del territori, del món rural i del futur energètic del país,

MANIFESTEM

la nostra oposició frontal a la proposta del PLATER —Pla Territorial Sectorial per a la Implantació de les Energies Renovables a Catalunya— presentada per la Generalitat

PER LES SEGÜENTS RAONS:

La transició energètica és imprescindible per fer front a l'emergència climàtica i avançar cap a un model net. Tanmateix, aquesta transformació no es pot fer a costa del món rural, ni pot basar-se en la degradació dels limitats espais naturals del nostre país, els quals constitueixen un patrimoni col·lectiu essencial i no renovable.

Un error de base: el mite del creixement il·limitat

El PLATER sobredimensiona les necessitats d'energia en basar-se en una previsió de creixement del PIB del 63% per al 2050. Ignora que un creixement econòmic il·limitat és inviable en un país i un planeta finits, i que insistir-hi ens aboca al col·lapse ambiental i social. Suposa una destrucció irreversible d'espais naturals, agrícoles i forestals, la qual cosa perjudica greument el clima —per la pèrdua de les superfícies vegetals captadores de CO₂—, la biodiversitat, els recursos hídrics, la sobirania alimentària, el paisatge i la viabilitat de la vida rural.

Per tot això, considerem que el PLATER ha de capgirar les seves prioritats: primer caldria determinar quanta energia de generació sostenible necessitem realment, situar-la en espais ja edificats i sòls artificialitzats sense necessitat de malmetre la natura. Després hauríem de dissenyar una nova societat que faci un ús responsable d'aquesta energia. No cal renunciar a una qualitat de vida digna, però sí disminuir radicalment la producció i el consum de productes i serveis innecessaris.

Un model centralitzat i especulatiu

Aquest PLATER no aprofita l'oportunitat de planificació que el país necessita. Lluny d'ordenar el desplegament de les energies renovables de forma equilibrada, consolidaria el model actual basat en grans instal·lacions promogudes per corporacions especulatives. Projectaria el canvi energètic majoritàriament sobre els territoris rurals, permetria destruir milers d'hectàrees de conreus i generaria greus impactes ambientals, socials i paisatgístics.

Aquest plantejament perpetua una transició centralitzada i injusta, on l'energia es produeix lluny dels centres de consum real. Fet que obliga a construir noves infraestructures de transport elèctric de gran longitud i multiplica les línies d'alta tensió.

Contra la subordinació del món rural

A més, el PLATER agreuja els desequilibris entre determinades zones del país. **Diverses comarques es veuen abocades a produir una quantitat d'energia elèctrica extremadament superior al seu consum.** Tal i com succeeix amb altres infraestructures i serveis, les comarques rurals s'especialitzen per tal de satisfer les necessitats d'altres territoris i interessos privats. Aquesta especialització no és triada sinó imposada i sovint suposa una sobrecàrrega ambiental crònica. Aquest model castiga especialment territoris que ja han assumit històricament un gran pes en la producció energètica del país, en la gestió dels residus i en les indústries nocives. Això ja ha provocat un gran desequilibri territorial.

Denunciem també la **manca de transparència i participació democràtica en l'elaboració del pla.** Els municipis, les comarques, les entitats socials i la ciutadania no han estat escoltats ni implicats en la definició d'un model que afecta directament el seu futur. La planificació energètica no pot imposar-se de manera jeràrquica, ignorant les realitats i necessitats de les comunitats locals.

Les nostres demandes per a un nou model

Davant d'aquesta situació, reclamem un canvi profund en la governança energètica de Catalunya. Defensem un model basat en:

- **L'energia de la que podem disposar:** obtinguda de manera sostenible sense malmetre la natura ni els espais agraris i ramaders.
- **La generació distribuïda:** produir l'energia de manera descentralitzada i a prop dels llocs de consum majoritari.
- **L'aprofitament prioritari d'espais antropitzats:** zones ja transformades o degradades, com ara teulades urbanes, polígons industrials i infraestructures viàries.
- **La recuperació de la pagesia sostenible:** protegir els espais agraris, els ecosistemes, la biodiversitat i el paisatge com a valors essencials i estratègics de la nació.
- **Reequilibri i desurbanització:** a més d'evitar l'explotació territorial, cal poblar el país d'una forma més equilibrada i sostenible. S'ha d'apropar la gent als recursos i no a la inversa.
- **Democratització i autoconsum:** impulsar les comunitats energètiques locals i donar suport a la ciutadania perquè pugui gestionar la seva pròpia energia.
- **Participació real i vinculant:** implicar els municipis i les entitats socials en el disseny dels plans des de l'inici.
- **Una moratòria immediata:** aturar l'aprovació de macroprojectes en terrenys rurals i agrícoles fins que no s'aprovi un nou PLATER basat en el consens.

Catalunya disposa de milers d'hectàrees d'espais industrials i urbans, així com de milions de metres quadrats de teulades amb un enorme potencial de generació. Apostar de forma prioritària per aquests espais és l'única via per a una transició energètica intel·ligent, responsable i socialment justa.

Per tot això, **rebutgem el PLATER actual** i exigim un nou pla energètic construït amb criteris de sostenibilitat real i justícia distributiva.

Un altre model energètic és possible: descentralitzat, democràtic i al servei de les persones.

És responsabilitat del Govern de Catalunya, amb l'acord de tota la ciutadania, fer-lo realitat.

Adhesió al manifest per a entitats

Adhesió al manifest per a particulars

Ja s'hi han adherit:

